

'Vreedzaam' werkt ook op een cluster 2-school

De Vreedzame School zorgt voor rust en regelmaat

Tekst Connie van der Zel

De Alexander Roozendaalschool in Almere (cluster 2) is een TOS-school. De leerlingen hebben een taalontwikkelingsstoornis. Ze hebben over het algemeen een kleine woordenschat, kunnen zich moeilijk uiten en hebben vooral baat bij visuele ondersteuning. Met enkele aanpassingen is het programma van De Vreedzame School ook voor deze leerlingen prima geschikt, zegt Marjan van den Berg, leerkracht van groep 3.

steuning, geven minder talige opdrachten en breiden dit vervolgens langzaam uit.'

Structuur

Al is er veel ruimte voor eigen inbreng, de opzet van De Vreedzame School biedt een duidelijke structuur. De lessen zijn verdeeld in blokken die elk een eigen thema hebben zoals 'We lossen conflicten zelf op' of 'We hebben hart voor elkaar'. Elke les bestaat uit drie delen: wat gaan we doen, inclusief een leuke binnenkomer; aan de slag; en wat hebben we gedaan? Marjan: 'Doordat iedereen op deze gestructureerde manier met hetzelfde thema bezig is, ga je schoolbreed langzaam maar zeker dezelfde taal spreken.'

Aap en tijger

Het programma bevat veel visuele middelen en dat is belangrijk voor de Alexander Roozendaalschool. Marjan: 'Leuke voorbeelden zijn aap en tijger, twee handpoppen die gebruikt worden in de onderbouw. Zij spelen de situaties vóór aan de kinderen. Daarbij is de aap de deugniet en de tijger weet hoe

het hoort. De kinderen vinden het prachtig. Maar ook bij alle thema's en afspraken die gemaakt worden, horen plaatjes. Zo wordt het thema 'Wij horen bij elkaar' verbeeld door een wereldbol met poppetjes en de afspraak 'Wij helpen elkaar' door twee poppetjes die elkaar de hand toesteken. Al deze plaatjes vormen met elkaar een vreedzame wand in elke klas. Na een blok laat je alleen de belangrijkste afspraken hangen, anders krijgen de leerlingen te veel visuele prikkels.'

Takenbord

Ook het takenbord bevalt Marjan goed. 'Uit sommige lessen komen taken voort. Deze bedenken we samen met de kinderen en we maken ze visueel met foto's. Een taak kan zijn: samen zorgen we ervoor dat de klas netjes blijft. Elke week kiest een leerling een taak en na een week wordt er gewisseld. Als ik al zou vergeten de taken opnieuw te verdelen, dan zorgen de leerlingen er wel voor dat het gebeurt. Ze vinden het heel fijn verantwoordelijkheid te krijgen. Nog een leuk voorbeeld is de opstekerketting. Deze hangen

Foto's Petja Buitendijk

'De leerkrachten spelen situaties vóór met de handpoppen aap en tijger. De kinderen vinden het prachtig'

de kinderen bij elkaar om als ze een compliment willen geven. Dat hoeft niet met veel woorden; het kan al met een simpel gebaar. Zo leren ze complimenten te geven en te ontvangen. En ook dit bouwen we talig weer uit.'

Zelf oplossen

Ouders worden bij het programma betrokken door middel van een informatie-avond, waar ze horen hoe ze thuis kunnen inhaken. Per lesblok krijgen zij een nieuwsbrief over wat er in de school gebeurt. Daarin staan ook tips voor thuis. Kinderen krijgen bovendien 'kletskaarten' mee naar huis over een actueel onderwerp waarover ze met de ouders in gesprek kunnen gaan.

Na een jaar ziet Marjan dat dit programma de leerlingen én leerkrachten veel oplevert. 'Doordat het programma schoolbreed is ingevoerd, is er rust en regelmaat in de school. Je weet wat je moet doen in een bepaalde situatie. Als nu een kind bij je komt omdat het bijvoorbeeld geduwd is, hoe ik alleen maar te zeggen: en wat kan je dan zeggen? Stop, hou op. Alleen de reminder is al genoeg om het kind zelf het conflict te laten oplossen. Verder draagt dit programma op een aansprekende wijze bij aan het uitbreiden van de woordenschat. Dat is moeilijk voor onze leerlingen, maar de koppeling met visuele middelen werkt goed. Ik kijk er naar uit om volgend jaar te gaan verdiepen.'

www.devreedzameschool.nl

@vreedzameschool
DeVreedzameSchool

De Vreedzame School, een compleet programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap, is ook geschikt voor het speciaal basisonderwijs. Het invoeringstraject duurt twee jaar en is schoolbreed: leerlingen, leerkrachten én ouders werken samen aan een positief werkklimaat.

Meer weten?
Kiska Frenken
k.frenken@cedgroep.nl
www.vreedzameschool.nl